

Yttrande över betänkandet (SOU 2021:53), en rättssäker vindkraftsprövning

Er beteckning: M2021/01277

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västernorrland är i huvudsak positiv till utredningens förslag och delar uppfattningen att kommunen ska ha fortsatt inflytande över processen kopplat till vindkraftsprövningar. Förslagen om ett tidigt lokaliseringsbesked, tider för när ett besked ska lämnas, hur länge det är giltigt och kring överklagande med mera medför en ökad tydlighet för inblandade parter som sannolikt gör att prövningsprocessen blir mer rättssäker, förutsägbar och effektiv. Det finns dock vissa farhågor kring vilka konsekvenserna blir med bestämmelsen att kommunen som huvudregel ska ge ett positivt lokaliseringsbesked för områden som är utpekade som lämpliga för vindkraft i översiktsplanen.

Förslag till ändringar i miljöbalken

Det är viktigt att det tydliggörs vad som inte får ändras från underlaget för lokaliseringsbesked jämfört med vad som anges den i ansökan som lämnas in för prövning.

Länsstyrelsen är vidare positiv till en bestämmelse som innebär att kommunens lokaliseringsbesked kommer i ett tidigare skede än med nuvarande reglering vilket gör tillståndsprocessen mer förutsägbar och effektiv. Fem år från det att ett positivt lokaliseringsbesked lämnats är en rimlig tid inom vilket ansökan kan tas upp för prövning.

Förslag till lag om lokaliseringsbesked för vissa vindkraftsanläggningar

Kommunens lokaliseringsbesked (2-4 §§)

Bestämmelserna bedöms bidra till en effektivare och mer rättssäker process. Det är bra att det förtydligas att lokaliseringsbeskedet inte kan villkoras utan ska vara positivt eller negativt. Det är också positivt att det förtydligas vad ansökan om lokaliseringsbesked ska innehålla för att den ska anses vara komplett, att det anges en tid om vilken kommunen ska avge beskedet samt

att beslutet ska motiveras. En motivering till ett negativt lokaliseringsbesked bedöms vara särskilt viktig eftersom det vid en överprövning måste kunna bedömas om det som anges i 5 § är uppfyllt. Sex månader för att avge beskedet bedöms vara en rimlig tid.

Kopplingen till kommunernas översiktsplan (5 §)

Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande i likhet med 5 § för att få en tidigare uppfattning om kommunens syn på lämpliga områden för vindkraft så att tillståndsprövningen kan bli effektivare och mer förutsägbar. Det är dock svårt att förutse om detta kommer att påverka vindkraftsetableringarna och om det kommer att försvåra kommunernas arbete. Bestämmelsen om att kommunen som grundregel ska avge ett positivt lokaliseringsbesked om området pekats ut som lämpligt för vindkraft i översiktsplanen skulle kunna få negativa konsekvenser.

Till skillnad från detaljplaner som i detalj ska reglera markanvändningen är översiktsplaner inte juridiskt bindande, det kan därför bli svårt att i översiktsplaneprocessen hantera bindande bestämmelser som höjd och antal verk inom ett visst område. Av utredningen framgår vidare att kommunerna ska ges möjlighet att bedöma frågan om höjd och antal verk när beslut om lokaliseringsbesked fattas, detta oavsett om det har angetts i översiktsplanen eller inte. Länsstyrelsen anser att det är bra att det tydliggörs att kommunen på så vis inte behöver ta ställning till höjd och antal verk vid fastställande av de områden som pekas ut som lämpliga för vindkraft.

Utredningen delar inte bilden som framförts att översiktsplanen görs bindande men länsstyrelsen ser en viss risk att kommuner i sina översiktsplaner i större utsträckning avstår från att peka ut områden lämpliga för vindkraft. Det finns således en risk att förslaget resulterar i att områden för vindkraft initialt kommer att pekas ut i mindre omfattning och att intentionerna kring ökad förutsägbarhet på så vis motverkas genom att färre områden pekas ut i de kommunala översiktsplanerna. Det är därför av vikt att underlätta för kommunerna i sitt arbete att peka ut vindkraftsområden, exempelvis genom metodstöd och vägledning.

I utredningen nämns att förslaget om koppling till kommunernas översiktsplaner kan leda till högre press på kommunerna att hålla sina översiktsplaner uppdaterade vilket kan vara resurskrävande. Liksom framgår av utredningen finns det redan idag ett krav på att översiktsplaner ska aktualitetsförklaras. En konsekvens kan dock bli att de konflikter som kan uppstå kring vindkraftsetableringar idag flyttar från enskilda prövningsärenden och till översiktplaneprocessen vilket kräver ytterligare kommunala resurser än vid dagens planarbete.

Länsstyrelsen anser att det vid lokaliseringsbeskedet ska kunna tas hänsyn till om arbetet med en ny översiktsplan påbörjats. I utredningen framförs att vad som avses med påbörjas inte behöver regleras ytterligare. Länsstyrelsen

ser dock att det utan ytterligare reglering eller vägledning i frågan kan finnas svårigheter att vid ett överklagande avgöra om det enligt punkt 2 i andra stycket är mycket sannolikt att förslaget till ny översiktsplan antas.

Lokaliseringsbeskedet kan överklagas (7-8 §§)

Oklarheter i frågan om att överklaga ett besked om tillstyrkan har vållat en del osäkerheter, bland annat vad gäller tillstyrkansbeskedets giltighet när det används som underlag för att fatta ett beslut om tillstånd. Länsstyrelsen anser därför att rättssäkerheten ökar med ett förtydligande om vem som kan överklaga och vad som kan prövas i ett överklagande.

Ekonomisk kompensation

Länsstyrelsen anser att det är positivt att frågan om ekonomisk kompensation utreds vidare. Frågan lyfts ofta från kommuner och närboende bland annat utifrån perspektivet att lokala naturresurser nyttjas samtidigt som det inte kommer kommunen och dess invånare tillgodo. Kommunal fastighetsbeskattning har varit en fråga som diskuterats politiskt. Det är dock viktigt att ett system för kompensation görs oberoende av kommunernas beslut i fråga om exempelvis lokaliseringsbesked och yttrande i sakfrågan.

Beslutande

Beslutet har fattats av tf. länsråd Hans Olofsson efter föredragning av Frida Uebel, miljöhandläggare. I yttrandet har också Fredrik Bergman, enheten för Samhällsbyggnad och Love Frykman, enheten för Hållbar Regional Utveckling deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia: christina.leideman@regeringskansliet.se